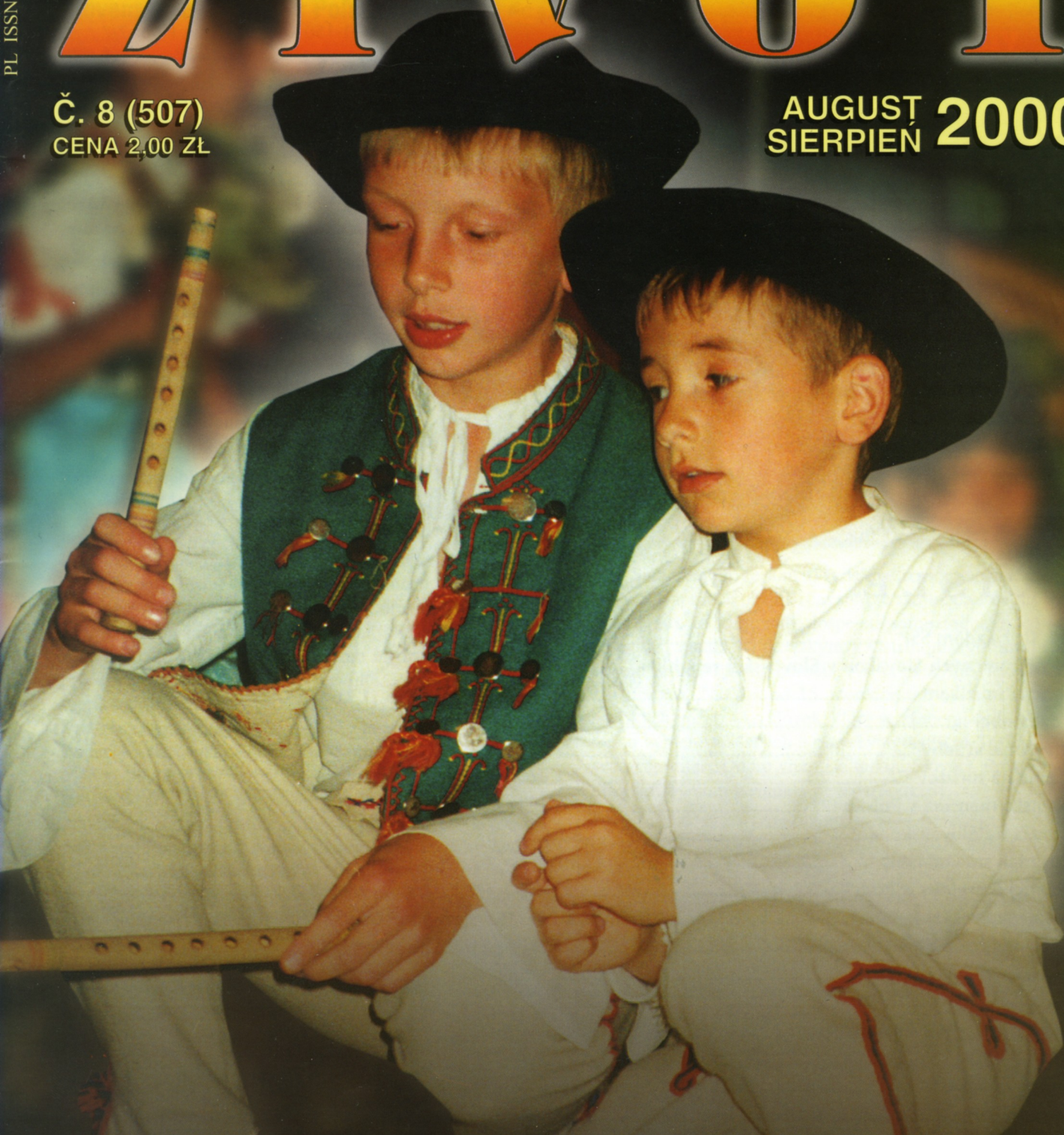

KULTÚRNO-SPOLOČENSKÝ ČASOPIS

Ž I V O T

Č. 8 (507)
CENA 2,00 ZŁ

AUGUST 2000
SIERPIEŃ

VII. DNI SLOVENSKEJ KULTÚRY
ZAHRANIČNÍ SLOVÁCI V BRATISLAVE
ČAKANIE NA TURISTOV

Vrcholným krajským podujatím v júni t.r. boli už tradičné Dni slovenskej kultúry, ktoré sa nám v tomto roku rozrástli a po Orave (Jablonke) zavítali aj na Spiš - do Vyšných Lápš a Nedece. Na našom zábere tancuje na scéne jablonského amfiteátra folklórny súbor Rombaň z Chyžného. Podrobnejšie o tomto peknom podujatí píšeme na str. 18-19. Foto: P. Kollárik.

V ČÍSLE:

Pred XI. zjazdom SSP	4-5
Dni zahraničných Slovákov v Slovenskej republike	6-8
Zubrický muzikant	9
Oddaný obci	10
55. výročie svadby	11
Čakanie na turistov	12
Slovenská menšina v Poľsku (2)	13-14
Exkurzia na Slovensko	15
Odovzdali sme odmeny	16
Cyklistické preteky v Podvlku	17
VII. dni slovenskej kultúry	18-19
Poviedka na voľnú chvíľu	10-21
Čitatelia - redakcia	22-24
Poľnohospodárstvo	25
Mladým - mladším - najmladším	26-27
Šport a hudba	28
Učíme sa háčkovať	29
Naša poradňa	30-31
Psychozábava - humor	32-33
Zaujímavosti	34

NA OBÁLKE: Malí pišťalkári z detského folklórneho súboru Malí Beľania prezentujú v klubovni MS SSP vo Vyšných Lápšoch hry a zábavy pri pasení kráv. Foto: J. Bryja. Návrh obálky: A. Kozioľ

ŽIVOT

MIESIĘCZNIK SPOŁECZNO-KULTURALNY

Adres redakcji:

31-150 Kraków, ul. św. Filipa 7/7
tel. 633-36-88

Wydawca:

TOWARZYSTWO SŁOWAKÓW W POLSCE
ZARZĄD GŁÓWNY

SPOŁOK SŁOVÁKOV V POLSKU
ÚSTREDNÝ VÝBOR
31-150 KRAKÓW, ul. św. Filipa 7
tel.: 632-66-04
tel./fax: 634-11-27

**Czasopismo zostało wydane
przy pomocy finansowej
Ministerstwa Kultury
i Dziedzictwa Narodowego**

Redaktor naczelny:

JÁN ŠPERNOGA

Zespół:

Peter Kollárik, Ján Bryja

Společné kolegium doradce:

Žofia Bogačková, Jerzy M. Bożyk
František Harkabuz, Žofia Chalupková,
Bronislav Knapčík, Lýdia Mšalová,
Anton Pivovarčík

Skład:

Redakcja Żivot

Łamanie i druk:

Drukarnia TSP
31-150 Kraków, ul. św. Filipa 7

Warunki prenumeraty:

Prenumeratę na kraj i za granicę przyjmuje
Zarząd Główny w Krakowie w terminach:
do 30 listopada na I kwartał,
I półrocze oraz cały rok następny;
do 15 czerwca na II półrocze roku
bieżącego lub bezpośrednio
wpłatą na konto:
Bank PKO S.A. Grupa Pekao S.A.
III/O Kraków 10701193-2017-2221-0100
Prenumeratę czasopisma
można zacząć w każdej chwili.

Cena prenumeraty dla kół i oddziałów Towarzystwa:

1 miesiąc - 2 zł
półrocznie - 12 zł
rocznie - 24 zł

Cena prenumeraty zagranicznej
jest wyższa o 100%.

Do ceny prenumeraty indywidualnej
dolicza się koszty wysyłki.

Nie zamówionych tekstów, rysunków
i fotografii redakcja nie zwraca i zastrzega
sobie prawo skrótów oraz zmian
tytułów nadesłanych tekstów.

Redakcja nie odpowiada za treść
materiałów pozaredakcyjnych, nie
zawsze zgodnych z poglądami redakcji.

PL ISSN 0514-0188, INDEX 38501

s **MAGDOU VÁŠÁRYOVOU**,
mimoriadnou a splnomocnenou veľvyslankyňou
Slovenskej republiky v Poľsku

Chcem s vami úzko spolupracovať...

Prišli ste sem ako veľvyslankyňa SR len prednedávnom, 12. júna t.r. Mohli by ste nám prezradiť vaše prvé dojmy z Poľska?

- Poľsko veľmi dobre poznám. Naposledy som tu bola pred mesiacom a predtým, koncom februára t.r. na VICTORIA mítingu, na ktorý ma vždy pozývajú poľskí politici, takže ako vidíte, som v Poľsku veľmi často. Samozrejme chodievala som sem buď ako súkromná osoba alebo za Slovenskú spoločnosť pre zahraničnú politiku, ktorú som viedla. Poľská republika nie je pre mňa neznámou krajinou.

Ako by ste, pani veľvyslankyňa, zhodnotili súčasný stav slovensko-poľských vzťahov?

- Slovensko-poľské vzťahy sú na mimoriadnej úrovni. K takému názoru dospeli jak ministri zahraničných vecí našich krajín, tak premiéri, ktorí sa prednedávnom stretli, ale zároveň konštatovali, že sme najlepší v prehláseniach, kým konkrétne činy nasledujú pomalšie, takže mojou úlohou je aj upevniť a zrealizovať naše vzájomné vzťahy, čo o.i. predpokladá dokončiť celú zmluvnú základňu, ktorú máme medzi sebou. To sú tie práce veľvyslancov, ktoré ľudia nevidia. Patrí k tomu aj spolupráca s médiami, aby Slovensko, jeho život, ale i problémy, boli viacej prítomné v poľskej tlači a televízii, skrátka aby nás Poliaci lepšie poznali a trochu viac o nás vedeli. Jednou z mojich najdôležitejších úloh je pochopiteľne cezhraničná a euroregionálna spolupráca, no a samozrejme starostlivosť o krajanov a ich postavenie v Poľskej republike. To som ešte nehovorila o otázkach veľkej zahraničnej politiky, ktorá sa týka o.i. snahy Slovenska stať sa čo najskôr členom NATO, tak ako Poľsko, či o výmene skúseností s poľskými partnermi týkajúcimi sa napr. negociácií o vstupe do Európskej únie a pod. To sú tie veľké politické méty, ktoré sú tiež na mojich bedrách, a k tomu ďalšie otázky našich bilaterálnych vzťahov, ku ktorým patrí ešte vzájomný obchod, kultúrna výmena, ale zároveň aj komunikácia, hraničné priechody, colné či vízové režimy atď. atď.

Na čom by ste sa chceli sústrediť v prvom rade?

- Predovšetkým musím vyriešiť majetkovú otázku našich budov. Poľsko tiež otvorilo proces reštitúcií, čiže vracania majetku, čo by sa malo vzťahovať i na budovy a hlavne pozemky, ktoré tu vlastnime. Sú to otázky, ktoré musím začať vybavovať už teraz. Ďalšou mojou bezprostrednou úlohou je naštartovať taký trochu modernejší a dynamickejší chod veľvyslanectva a ustáliť jeho obsadenie. Samozrejme mala by som sa čím skôr zoznámiť s čo najväčším počtom ľudí, predstaviteľov štátnej správy, politikov, diplomatov v Poľsku, teda ľudí dôležitých pre rozvoj vzťahov so Slovenskom. Keďže ho-

vorím po poľsky, už sa so mnou skontaktovala skupina po poľsky hovoriacich veľvyslancov, ktorí sa veľmi tešili, že niekto k nim pribudne. Nuž a po letnej sezóne nastane tá každodenná všedná práca, samozrejme podľa plánu, ktorý sme si urobili a ktorý teraz cez leto budeme ešte precizovať.

Vedeli ste už skôr, že v Poľsku žijú Slováci?

- Samozrejme, že som to vedela. Poznám dobre dejiny Slovenska. Napríklad už dlhší čas som sa zaujímala o dejiny Spiša. A keď sa o to zaujímame, dospejete samozrejme aj k histórii „tahaníc“ medzi Krakovským a Ostrihomským arcibiskupstvom, ktoré sa tiahli stáročia. Ak sa nemýlim, hádam už od 13. storočia. Neskôr, od 15. storočia, to bola história zálohu spišských miest. Ako človek, ktorý sa zaoberal dejinami, viem tiež o výmene spišských a oravských dedín za Tešínsko po I. svetovej vojne. Dobře viem, že tu žijú Slováci. Pravdu povediac, ani by som nevedela povedať, odkedy.

Aké miesto má naša národnostná menšina a vôbec Slováci vo svete v politike vlády Slovenskej republiky?

- Priznáme si, že keď sa porovnáme s Poľskom, my sme sa vždy veľmi macošsky správali k ľuďom, ktorí žili mimo Slovenska. Na jednej strane sme na nich akosi zabúdali a oni sa postupne odnárodňovali. Na druhej strane emigranti, ktorých je najviac, keďže autochtónneho slovenského obyvateľstva je vonku málo, sa zriedkavo dokázali zjednotiť na tých najjednoduchších cieľoch. To je bolačka, ktorá pretrváva dodnes. Dúfam však, že sa dnes budeme o nich trochu lepšie starať.

Iste ste už počuli, že naša menšina má rôzne problémy i potreby týkajúce sa napríklad vyučovania slovenčiny na základných školách, zavádzania slovenských bohoslužieb v spišských a oravských farnostiach, štipendií pre našu mládež študujúcu na Slovensku, ústavného zabezpečenia práv menšín v Poľsku a pod. S akou pomocou v riešení týchto problémov môžeme počítať zo strany Slovenska a vás?

- V koncepcii mojej práce v Poľskej republike som sa zaviazala, že budem vaše otázky monitorovať, aby sa riešili podľa možnosti čo najrýchlejšie. Navštívila som aj ministra školstva

